

e raad van de gemeente Westerkwartier
per email via: griffie@westerkwartier.nl

Contactpersoon

E.S. van der Maesen de Sombreff

Kenmerk

1969140624

Marum

4 juli 2023

Onderwerp

Proeftuin Digitale Inclusie Westerkwartier

Geachte leden van de raad,

Graag informeren wij u dat wij vandaag hebben besloten om na de zomer te starten met de Proeftuin Digitale Inclusie Westerkwartier. In deze brief informeren we u kort over ons besluit. Op woensdag 6 september 2023 staan we langer met u stil bij dit onderwerp in de vorm van een raadsactiviteit.

In Nederland kunnen tussen de 2,5 en 5 miljoen mensen digitaal onvoldoende meedoen. Zij hebben problemen bij het gebruiken van digitale apparaten. 1,2 miljoen daarvan hebben nog nooit internet gebruikt. Digitale vaardigheden zijn ook ongelijk verdeeld: mensen die kwetsbaar in de samenleving staan ondervinden ook hierbij meer problemen. En dat in een wereld die in hoog tempo digitaliseert. Ook wij digitaliseren onze dienstverlening. Dat legt op ons als lokale overheid een extra verantwoordelijkheid om oog te hebben voor inwoners die hierin niet goed mee kunnen komen.

Er is in Nederland nog geen integrale aanpak die de verschillende elementen van digitale inclusie combineert. Daar willen we verandering in brengen. Samen met partners in de keten van digitale inclusie en met de doelgroep willen we deze integrale aanpak ontwikkelen en in de praktijk testen. Dat doen we voor het Westerkwartier maar ook voor andere gemeenten in Nederland. Dit is de aanleiding voor de Proeftuin Digitale Inclusie Westerkwartier.

In deze proeftuin krijgen 50 huishoudens, verdeeld over twee/drie kernen, een aanbod: betaalbaar internet, een refurbished device en training en ondersteuning door vrijwilligers in de wijk en bij hen thuis. Met als doel hen in staat te stellen om digitaal meer mee te kunnen doen. We kiezen bewust voor een wijkgerichte aanpak, omdat de drempel voor deelname dan lager wordt en buurtbewoners elkaar kunnen helpen.

Postadres

Postbus 100
9350 AC Leek

Contact

Telefoon 14 0594 www.westerkwartier.nl
info@westerkwartier.nl

Pagina

1 van 3

Deelnemers krijgen cursussen aangeboden over onderwerpen die van belang zijn om mee te kunnen doen aan de digitale wereld. In de wijk worden activiteiten georganiseerd die te maken hebben met de digitale wereld. Daarbij wordt aangehaakt bij bestaande activiteiten zoals een markt, buurtbakkie of -BBQ en er worden eigenstandige activiteiten georganiseerd. Bewoners uit de wijk worden hier nadrukkelijk bij betrokken.

Onderwerpen die aan de orde komen variëren van leuk (internetgebruik, fotobewerking, gebruik sociale media) tot nuttig (veiligheid, digitaal verkeer met de overheid, etc.). Ook hierin sluiten we aan bij de vraag van de bewoners. Als we bewoners zover krijgen dat ze met leuke onderwerpen aan de slag gaan, wordt voor hen de drempel naar formeel gebruik van internet, zoals het verkeer met de overheid, ook lager.

Het benaderen van deelnemers gebeurt door Humanitas en Sociaal Werk de Schans. Refurbished laptops worden verstrekt door Allemaal Digitaal. Cursussen worden verzorgd door Biblionet. Activiteiten in de wijk worden georganiseerd door Sociaal Werk de Schans en Biblionet. We brengen in de proeftuin veel bestaande bouwblokken van digitale inclusie bij elkaar ten behoeve van een integrale aanpak.

Het betaalbare internetaanbod is innovatief: een dergelijk 'sociaal internetaanbod' bestaat nog niet in Nederland. In België is al wel sprake van sociale vormen van telecommunicatie die van overheidswege worden georganiseerd. Het Rijk is ook belangstellend of dit in Nederland kan worden georganiseerd. In de proeftuin wordt het sociale internetaanbod verzorgd door een kabelexploitant (Glasdraad) en een internetprovider (Freedom Internet). Zij verminderen voor de periode van drie jaar de prijs van hun dienstverlening om zo een 'sociaal internetaanbod' te kunnen doen. Om deze reden wordt de pilot ook gevolgd door de Autoriteit Consument en Markt (ACM).

Op basis van de ervaringen in de proeftuin ontwikkelen we beleid en een aanpak die we gemeentebreed kunnen toepassen. Doel van het project is om bestaande bouwblokken van digitale inclusie aan elkaar te verbinden ten behoeve van een integrale aanpak.

Het project wordt gevolgd door het Centre for Digital Inclusion van de Universiteit van Twente. Zij meten de impact van wat we doen. Het project wordt eveneens gevolgd door Digicampus. Op basis van onze vorderingen, successen en tegenvallers maakt Digicampus een handreiking voor ons en andere Nederlandse gemeenten.

Het project is vormgegeven met partners uit de keten van digitale inclusie, zoals Biblionet en mensen die we met dit project beogen te helpen. Deze groep wordt ook bij de concrete invulling en programmering van activiteiten betrokken. Er heeft overleg plaatsgevonden met de kerngroep van het Armoedepact.

Tot nu toe zijn de volgende partijen aangesloten bij dit project:

- ◇ 48percent.org: projectleiding; <https://www.48percent.org/>
- ◇ Freedom Internet: internetaanbieder; Internet, TV en Bellen | Freedom
- ◇ Glasdraad: glasvezelleverancier; Home Page - GlasDraad
- ◇ Alliantie Digitaal Samenleven: netwerkorganisatie; Home - Alliantie Digitaal Samenleven
- ◇ Allemaal Digitaal: leverancier refurbished laptops; Allemaal Digitaal - Digitale toegang is geen luxe. Het is een basisbehoefte. (allemaal-digitaal.nl)

- ◇ Humanitas Westerkwartier: verbinding met de doelgroep; Westerkwartier (humanitas.nl)
- ◇ Sociaal Werk De Schans: organisatie vrijwilligers, activiteiten; Sociaal Werk De Schans - Sociaal Werk De Schans
- ◇ Biblionet Groningen: cursussen en begeleiding; Biblionet Groningen
- ◇ Provincie Groningen: subsidieverstrekker; Provincie Groningen - Provincie Groningen
- ◇ Ministerie van Binnenlandse Zaken: subsidieverstrekker; Toekenning innovatiebudget 2023 Innovatiebudget - Digitale Overheid
- ◇ Centre for Digital Inclusion: onderzoek; Centre | Centre for digital inclusion (utwente.nl)
- ◇ Digicampus: opstellen handreiking Digicampus

De proeftuin in Westerkwartier is één van de drie landelijke proeftuinen digitale inclusie die de Alliantie Digitaal Samenleven en de VNG nastreven. De andere twee vinden plaats in Rotterdam en Utrecht, twee (groot)stedelijke gebieden. De gemeente Westerkwartier wordt gezien als voorbeeld voor plattelandsgemeenten, wat aansluit bij onze strategische positionering.

De kosten van het project bedragen eenmalig € 180.000. Deze kosten worden gedragen door de deelnemende partijen. Zij dragen bij in geld en in natura. Voor de gemeente Westerkwartier gaat het om een financiële bijdrage van € 50.000. De dekking van de gemeentelijke bijdrage vindt plaats binnen de begroting uit gelden armoedebeleid (€ 30.000), innovatiefonds (€ 10.000) en budget digitalisering dienstverlening sociaal domein € 10.000).

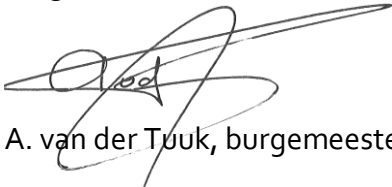
We hebben voor dit project een subsidie aangevraagd bij het Ministerie van Binnenlandse Zaken in het kader van Innovatiebudget Digitale Overheid. Deze aanvraag is vorige week gehonoreerd als 1 van de 14 projecten die een bijdrage van het Ministerie krijgen. Overigens is ook een andere aanvraag van de gemeente Westerkwartier gehonoreerd: de doorontwikkeling van de Potjeswijzer.

Dit onderwerp brengt een aantal ambities en resultaten uit het collegeuitvoeringsprogramma samen: 5.3 (verminderen laaggeletterdheid), 5.2 (voorkomen armoede en bevorderen kansengelijkheid), 1.1 (optimale dienstverlening).

Het project start in september van dit jaar met de werving van deelnemers en vrijwilligers en heeft een looptijd van 12 maanden. De evaluatie en eindrapportage worden in december 2024 door de Universiteit van Twente opgeleverd.

We vertrouwen u hiermee een eerste beeld van de proeftuin te hebben gegeven. In de raadsactiviteit van 6 september voorzien we u graag van een nadere toelichting.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Westerkwartier,

A. van der Tuuk, burgemeester

R. Kleijnen, secretaris